

אנן רוס ודורון תמיר

השופטים לא זוכרים? הווידיאו יזכיר להם

מלים רבות נכתבו על הסוגייה האם נכון להכניס טעלי מות ולתעד את ריוני בתי המשפט. המצדדים טוענים כי בכך תועמק שקיפות ההליך המשפטי ויוגשם השוויון בין המתדיינים השונים – שיהיו כולם משירות זה, גם אם אין בכוחם למנוע בעצמם. זאת מעבר לתועלת הישירה המתבטאת באפשרות לשחזר את הדברים שנאמרו במהלך הדין. המתנגדים, לעומתם, סבורים כי הכנסת מצלמות תביא לריון לגרזניות של הדיונים ולהתנהגות לא טבעית של הצדדים, העדים ועורכי הדין, ואף לחקיונות של סרטים וסדרות טלוויזיה פופולריות.

לטעמנו יש למקד את הוויכוח באפשרות לתעד בווידיאו את הערויות הניתנות במהלך ריוני הווכחות בבתי המשפט. אין מדובר בצילום עורכי הדין טוענים או חוקרים, או בהקרנת

משפטים בטלוויזיה; הכוונה היא לתיעוד של הדברים שנאמרים ע"י העדים, על כל המשתמע מכך: תשובותיהם של העדים בחקירה נגדית, תשובות פניהם, שפת גופם וכדומה.

תיעוד בווידיאו, אין צורך לומר, יקל רבות על השופטים

הצילום של השבטקי / באנוא בית המשפט העליון. להגביל התיעוד לנתן העדויות בלבד

בערכאות הדין ותיעוד. הוא ישמש כלי עזר אמין ואובייקטיבי לבחינת העדויות, שהזמן אינו נתון בו אותיות. טצה שני, הגבלת הצילום ותיעוד העדויות בלבד תבטל את החשש מפני הפיכת הדיונים לקרקס.

הרעיון אינו בבחינת חידוש בעולם המשפט. המחוקק הישראלי מצא לנכון להסדיר תיעוד הווידיאו של עדויות בעניינים חשובים ורגישים במיוחד – כגון חקירות ילדים בפני חוקר ילדים, וכמירת האפשר גם חקירות של חשודים במשטרה. אין ספק וזהו החלטה ראויה, אך אין בכך די.

התועלת העצומה שניתן להפיק מצילום אלפי עדויות הניתנות מדי שנה בערכאות לא תסולא בפז. ראייה לכך אנו לוקחים מתחום הבוררות, בו יותר ויותר מתדיינים עושים כן, לא למותר לציין כי אין אלו מתדיינים הסובלים מתסרוז כיס, ונסאלת השאלה מדוע מי שנוקק לשירותים המשפטיים שנותנת המדינה לא יוכלו גם הוא ליהנות מיתרונות אלה. תשלומי האגרה הגבוהים בתובענות כספיות (עד 2.5% מסכום התביעה) יכולים בהחלט, בניחול נכון, למנוע מתן שירות ראוי זה, שבוודאי לא ניתן לסווגו כמותרות.

אמנם יישום החלטה שכזאת טעון חקיקה, אך בגסיבות הקיימות, בהן בתי המשפט מוצפים בהליכים רבים ושופטים נאלצים לתת פסקי דין חודשים רבים לאחר תום הערויות, אחרי ששמעו עשרות ריונים והתרשמו ממאות עדים, הרבה הוא בכחינת הכרה ממש.

הכותבים הם עורכי דין במשרד יגאל ארנון ושות'